EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2020/1854

2020 m. gegužės 14 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl II naujoviškų vaistų iniciatyvos bendrosios įmonės 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl II naujoviškų vaistų iniciatyvos bendrosios įmonės 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0046/2020),

A. kadangi 2007 m. gruodžio mėn. dešimties metų laikotarpiui įsteigta bendroji įmonė siekiant įgyvendinti jungtinę technologijų iniciatyvą „Naujoviški vaistai“ (toliau – NVI bendroji įmonė), kad būtų galima gerokai pagerinti vaistų kūrimo proceso veiksmingumą bei rezultatyvumą ir įgyvendinti ilgalaikį tikslą, kad farmacijos sektorius gamintų veiksmingesnius ir saugesnius naujoviškus vaistus;

B. kadangi 2014 m. gegužės mėn. priėmus Tarybos reglamentą (ES) Nr. 557/2014 ([1]) laikotarpiui iki 2024 m. gruodžio 31 d. buvo įsteigta II naujoviškų vaistų iniciatyvos bendroji įmonė (toliau – II NVI bendroji įmonė); kadangi ji 2014 m. birželio mėn. pakeitė NVI bendrąją įmonę ir tęsia jos veiklą siekiant užbaigti Septintosios bendrosios programos mokslinių tyrimų veiklą ir pradėti naują projektą pagal programą „Horizontas 2020“;

C. kadangi NVI bendrosios įmonės ir II NVI bendrosios įmonės narės steigėjos yra Sąjunga, kuriai atstovauja Komisija, ir Europos farmacijos pramonės ir asociacijų federacija;

D. kadangi dešimties metų laikotarpiui numatytas didžiausias Sąjungos įnašas į NVI bendrosios įmonės biudžetą yra 1 000 000 000 EUR, kuris turi būti išmokėtas iš Septintosios bendrosios programos biudžeto, o narės steigėjos privalo vienodai prisidėti prie einamųjų išlaidų – kiekviena jų skiria sumą, kuri yra ne didesnė kaip 4 proc. viso Sąjungos įnašo;

E. kadangi dešimties metų laikotarpiui numatytas didžiausias Sąjungos įnašas į II NVI bendrosios įmonės biudžetą yra 1 638 000 000 EUR, kuris turi būti išmokėtas iš programos „Horizontas 2020“ biudžeto, o narės, išskyrus Komisiją, turi prisidėti 50 proc. einamųjų išlaidų ir turėtų prisidėti prie veiklos išlaidų grynųjų pinigų arba nepiniginiais įnašais arba abiem įnašais, kurie prilygtų Sąjungos finansiniam įnašui;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. pažymi, kad Audito Rūmų ataskaitoje dėl II NVI bendrosios įmonės 2018 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodoma, kad metinės ataskaitos yra pateiktos teisingai visais reikšmingais aspektais dėl II NVI bendrosios įmonės finansinės būklės 2018 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susijusių operacijų ir pinigų srautų pagal jos finansinį reglamentą ir pagal Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles;

2. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų nuomonę dėl II NVI bendrosios įmonės 2018 m. metinėse finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo, kurioje nurodoma, kad tos operacijos teisėtos ir tvarkingos visais reikšmingais aspektais;

3. pažymi, kad galutinį 2018 m. biudžetą sudarė 275 600 000 EUR (2017 m. – 187 900 000 EUR) įsipareigojimų asignavimų ir 235 900 000 EUR – mokėjimų asignavimų (2017 m. – 206 400 000 EUR); kartu su nepanaudotais ankstesnių metų asignavimais ir asignuotosiomis pajamomis bendras turimas įsipareigojimų biudžetas buvo 485 596 000 EUR (2017 m. – 322 400 000 EUR), o turimas mokėjimų biudžetas – 235 963 021 EUR (2017 m. – 206 400 000 EUR);

([1]) 2014 m. gegužės 6 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 557/2014, kuriuo įsteigiama II naujoviškų vaistų iniciatyvos bendroji įmonė (OL L 169, 2014 6 7, p. 54).

4. pažymi, kad iš 1 000 000 000 EUR įnašų, kuriais prie NVI bendrosios įmonės veiklos turi prisidėti pramonės sektoriaus nariai, iki 2018 m. pabaigos II NVI bendroji įmonė buvo patvirtinusi 655 200 000 EUR vertės nepiniginių ir piniginių įnašų sumą, tiksliau 633 300 000 EUR nepiniginių įnašų ir 21 900 000 EUR piniginių įnašų; nurodo, kad sektoriaus nariai II NVI bendrajai įmonei pranešė apie 80 600 000 EUR nepiniginių įnašų be patvirtinimo; pabrėžia, kad dėl to 2018 m. pabaigoje pramonės sektoriaus narių nepiniginiai ir piniginiai įnašai sudarė 735 800 000 EUR, o Sąjungos piniginiai įnašai II NVI bendrosios įmonės veiklai pagal Septintąją bendrąją programą – 916 000 000 EUR;

5. džiaugdamasis pažymi, kad 2018 m. NVI bendrosios įmonės mokėjimų asignavimų panaudojimo Septintosios bendrosios programos projektams lygis buvo 88 proc., t. y. didesnis, palyginti su ankstesniu laikotarpiu, kai panaudojimo lygis ketverius metus iš eilės buvo mažesnis nei 75 proc.; taip pat pažymi, kad pagal programą „Horizontas 2020“ skirto biudžeto įvykdymo lygis buvo 86 proc. mokėjimų asignavimų atveju, o įsipareigojimų asignavimų ir mokėjimų asignavimų įvykdymo lygis administracinių ir veiklos išlaidų atveju buvo didesnis negu 2017 m.;

6. pažymi, kad iš 1 425 000 000 EUR nepiniginių ir piniginių įnašų, kuriais prie II NVI bendrosios įmonės veiklos turi prisidėti pramonės sektoriaus subjektai ir asocijuotieji partneriai, vykdomasis direktorius patvirtino 130 500 000 EUR nepiniginių įnašų, o iki 2018 m. pabaigos buvo pranešta apie papildomą 83 900 000 EUR sumą; be to, pažymi, kad vykdomasis direktorius patvirtino 13 500 000 EUR piniginius pramonės narių įnašus; taip pat pažymi, kad 2018 m. pabaigoje bendra sektoriaus subjektų įnašų II NVI bendrosios įmonės veiklai pagal programą „Horizontas 2020“ suma sudarė 227 700 000 EUR, palyginti su Sąjungos piniginiais įnašais, kurie sudarė 241 900 000 EUR;

7. pažymi, kad 2018 m. II NVI bendrosios įmonės valdyba priėmė tris biudžeto pakeitimus:

   a) 2018 m. birželio 12 d., kad būtų įtrauktos iš ankstesnių metų perkeltas sumos (209 698 405 EUR įsipareigojimų asignavimų ir 56 133 212 EUR mokėjimų asignavimų);

   b) 2018 m. liepos 13 d., kad būtų įtraukti papildomi perkėlimai (25 669 EUR įsipareigojimų asignavimų ir 25 669 EUR mokėjimų asignavimų) iš ankstesnių metų, konkrečiai atitinkantys 2017 m. iš gavėjų susigrąžintas ir į 2018 m. biudžetą perkeltas NVI bendrosios įmonės sumas; taip pat

   c) 2018 m. gruodžio 5 d., kad 36 332 261 EUR būtų sumažinti veiklos mokėjimų asignavimai dėl Sąjungos įnašo veiklos išlaidoms padengti sumažinimo (34 978 261 EUR) ir 2019 m. atidėtas II NVI bendrosios įmonės partnerio (*Bill and Melinda Gates Foundation*) įnašas veiklos išlaidoms padengti (1 354 000 EUR), kuris buvo perkeltas į kitus metus;

8. pažymi, kad 2018 m. pabaigoje numatyti nepanaudoti į 2019 m. perkeltini mokėjimų asignavimai administracinėms ir veiklos išlaidoms, kuriuos patvirtino II NVI bendrosios įmonės valdyba, sudarė 30 943 429 EUR; susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad, nors padėtis pagerėjo II NVI bendrajai įmonei įgyvendinus keletą taisomųjų priemonių, vis dar esama trūkumų, susijusių su naujų mokėjimų asignavimų poreikio planavimu ir stebėsena;

Veiklos rezultatai

9. pažymi, kad 2018 m. buvo pirmieji metai, kai II NVI bendroji įmonė savo metinės veiklos ataskaitą teikė remdamasi persvarstytais pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais; palankiai vertina tai, kad šis žingsnis pasirodė esąs veiksminga stebėsenos priemonė, kuri padėjo padidinti skaidrumą ir geriau parodė II NVI bendrosios įmonės laimėjimus, ir taip sukėlė pilietinės visuomenės narių susidomėjimą;

10. remdamasis metine veiklos ataskaita pažymi, kad iki 2018 m. gruodžio 31 d. surinktų duomenų analizė rodo, jog beveik visos atitinkamos II NVI bendrosios įmonės strateginės mokslinių tyrimų darbotvarkės prioritetinės sritys yra įtrauktos į II NVI bendrosios įmonės projektus (11 iš 12);

11. palankiai vertina tai, kad 2018 m. II NVI bendroji įmonė iš viso pasirašė 20 naujų susitarimų dėl dotacijų, taigi bendras projektų portfelis pasiekė 119 (59 NVI bendrosios įmonės + 60 II NVI bendrosios įmonės projektų);

12. atkreipia dėmesį į tai, kad valdymo išlaidų santykis (administracinis / veiklos biudžetas) išlieka mažesnis nei 5 proc., o tai rodo, kad II NVI bendrosios įmonės organizacinė struktūra yra gana paprasta ir efektyvi;

13. pažymi, kad 2018 m. II NVI bendrosios įmonės sverto poveikio vertė buvo 0,99;

14. pažymi, kad veiksminga komunikacija yra esminė sėkmingų Sąjungos finansuojamų projektų dalis; mano, kad svarbu didinti II NVI bendrosios įmonės rezultatų matomumą ir skleisti informaciją apie jų pridėtinę vertę; ragina II NVI bendrąją įmonę vykdyti aktyvią komunikacijos politiką ir skleisti savo mokslinių tyrimų rezultatus plačiajai visuomenei, pvz., per socialinę žiniasklaidą ar kitas žiniasklaidos priemones, ir taip didinti visuomenės informuotumą apie Sąjungos paramos poveikį, ypatingą dėmesį skiriant taikymui rinkoje;

15. palankiai vertina tai, kad 2018 m. sėkmingai pradėta įgyvendinti programa EBOVAC3, pagal kurią atliekami klinikiniai tyrimai su vaikais Siera Leonėje ir Gvinėjoje; taip pat pažymi, kad pagal šį projektą vykdomas sveikatos priežiūros paslaugų srities klinikinis tyrimas Kongo Demokratinėje Respublikoje, ir tai padeda kovoti su šia liga; džiaugdamasis pažymi, kad įgyvendinant II NVI bendrosios įmonės projektus „Ebola +“ įgyta patirtis gali būti taikoma ir kovojant su kitomis naujomis infekcinėmis ligomis;

16. ragina II NVI bendrąją įmonę apsvarstyti galimybę ateityje pakoreguoti finansuojamų projektų skaičių; taip pat pažymi, kad mažesnis skaičius didesnių ir gerai finansuojamų projektų geriau atskleistų II NVI bendrosios įmonės veiklos sritį ir padėtų plačiajai visuomenei suvokti jos naudą;

Personalas ir įdarbinimas

17. pažymi, kad 2018 m. gruodžio mėn. II NVI bendrojoje įmonėje iš viso buvo užpildyti 48 etatai (49 – 2017 m.);

18. pažymi, kad 2018 m. pabaigoje II NVI bendrojoje įmonėje dirbo 15 valstybių narių atstovai (iš septynių valstybių narių buvo po vieną darbuotoją); pažymi, kad 73 proc. darbuotojų sudarė moterys ir tik 27 proc. – vyrai;

19. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadą, kad 2018 m. II NVI bendrosios įmonės darbuotojų kaita buvo didelė (vidutiniškai 21 proc.), o sutartininkų – ypač didelė (60 proc.); padėtis pablogėjo dėl to, kad aštuoni asmenys išėjo ilgalaikių nedarbingumo atostogų, iš kurių keturi atvejai 2018 m. buvo nauji, todėl 2018 m. dirbo tik pusė bendrosios įmonės darbuotojų, o tai padidino riziką, kad II NVI bendrosios įmonės veiklos tikslai nebus pasiekti, kaip planuota; pažymi, kad, siekdama išspręsti dėl personalo kilusias problemas, II NVI bendroji įmonė įdarbino laikinųjų darbuotojų, kurie 2018 m. sudarė 9,8 proc. viso įmonės personalo, ir investavo išteklių, kad, viena vertus, vykdydama mokymo ir gerovės veiklą, išlaikytų savo darbuotojus, ir, kita vertus, užpildytų visus etatus; reiškia susirūpinimą dėl ilgalaikių laikinojo nedarbingumo atostogų išėjusių darbuotojų skaičiaus, taip pat dėl to, kad kai kuriais atvejais tai galėjo įvykti dėl išsekimo ir neužtikrintos profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros; ragina II NVI bendrąją įmonę aktyviai bendradarbiauti su savo darbuotojais, atidžiai įvertinti jų darbo krūvį ir užtikrinti proporcingą užduočių paskirstymą;

Vidaus auditas

20. pažymi, kad 2018 m. kovo mėn. paskelbtoje Komisijos vidaus audito tarnybos (VAT) galutinėje audito ataskaitoje „Koordinavimas su Bendruoju paramos centru (CSC) ir CSC priemonių bei paslaugų įgyvendinimas II NVI bendrojoje įmonėje“ padaryta išvada, kad II NVI bendroji įmonė įgyvendino tinkamus valdymo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės procesus, kuriais veiksmingai ir efektyviai remiama jos koordinavimo su CSC veikla ir CSC priemonių bei paslaugų įgyvendinimas;

21. pažymi, kad Vidaus audito tarnybai atlikus auditą nenustatyta jokių esminių arba labai didelių problemų ir pateiktos trys svarbios rekomendacijos; pažymi, kad II NVI bendroji įmonė parengė veiksmų planą, pagal kurį trys rekomendacijos buvo suskirstytos į penkis veiksmus, o keturi iš tų veiksmų, kuriais atsižvelgta į dvi rekomendacijas, buvo įgyvendinti iki 2018 m. pabaigos;

Vidaus kontrolės sistemos

22. pažymi, kad Audito Rūmai nustatė, jog II NVI bendroji įmonė įdiegė patikimas *ex ante* kontrolės procedūras, paremtas finansinių ir veiklos dokumentų peržiūra, visų pirma Septintosios bendrosios programos tarpinių ir galutinių mokėjimų atveju; pažymi, kad *ex post* auditus naudos gavėjų patalpose atlieka II NVI bendroji įmonė, o programos „Horizontas 2020“ projektų išlaidų deklaracijų atveju už *ex post* auditus yra atsakinga Vidaus audito tarnyba; pažymi, kad 2018 m. pabaigoje bendrosios įmonės pranešti *ex post* auditų likutiniai klaidų lygiai sudarė 0,87 proc. Septintosios bendrosios programos projektų atveju ir 0,67 proc. programos „Horizontas 2020“ projektų atveju;

23. pažymi, kad 2017 m. gruodžio mėn. II NVI bendrosios įmonės valdyba patvirtino II NVI bendrosios įmonės vidaus kontrolės sistemą, kuri yra suderinta su Komisijos kontrolės sistema; pažymi, kad 2018 m. II NVI bendrosios įmonės vidaus kontrolės veiksmų plane daugiausia dėmesio skirta naujų vidaus kontrolės sistemos principų įgyvendinimui ir peržiūrai, taip pat vidaus kontrolės aplinkos struktūros plėtojimui; pažymi, kad priimtos naujos veiklos gairės dėl kontrolės sistemos įgyvendinimo ir veiksmingumo vertinimo;

24. pažymi, kad Komisijos Biudžeto (BUDG) generalinis direktoratas atliko II NVI bendrojoje įmonėje įdiegtų vietos finansinių sistemų metinį vertinimą ir peržiūrėjo informaciją apie vietos sistemų ir kontrolės aplinkos pokyčius, įvertino vidaus kontrolės trūkumus, nustatytus atlikus auditą ir priežiūros kontrolę, ir patikrino operacijų imtį; pažymi, kad 2018 m. gruodžio 13 d. Biudžeto GD padarė išvadą, jog II NVI bendrosios įmonės vidaus kontrolės sistemos veikia taip, kaip numatyta; pažymi, kad II NVI bendroji įmonė baigė įgyvendinti 2018 m. vasario 5 d. apskaitos pareigūno patvirtintą veiksmų planą, kad Biudžeto GD įvertino padėtį, susijusią su veiksmų plano įgyvendinimu, ir kad visos penkios rekomendacijos buvo įgyvendintos iki 2019 m. sausio 28 d.;

25. ragina Audito Rūmus įvertinti nepiniginių įnašų apskaičiavimo ir vertinimo metodikos tinkamumą ir patikimumą ir nustatyti, kad atliekant vertinimą būtų įvertinama gairių dėl nepiniginio įnašo procedūros įgyvendinimo struktūra ir patikimumas, siekiant padėti planuoti nepiniginius įnašus, teikti apie juos ataskaitas ir juos sertifikuoti.